

Geschiedenis:

De volksopstand van juni 1953

DDR tot bouw Muur: 1949-1961

In de jaren vijftig hing het voortbestaan van het communistische bewind in de DDR regelmatig aan een zijden draadje. In 1953 leidde de gedwongen hervorming van de economie tot een massale volksofstand. Deze kon alleen met tanks uit Moskou worden neergeslagen.

De hoge vluchtelingencijfers, de slechte economische situatie en de arrestatiegolven leidden begin 1953 tot grote onrust en ontevredenheid onder de bevolking. Dit weerhield de SED er niet van om de winkelprijzen en productienormen voor arbeiders flink te verhogen. Veel gezinnen konden nauwelijks meer rond komen.

Op 5 maart overleed Stalin - een groot verlies voor de leiders van de SED want de nieuwe leiders in het Kremlin bekritiseerden hun hardvochtige politiek. De Oost-Duitse communisten zwakten daarom begin juni hun beleid iets af, maar bleven koppig vasthouden aan de hoge productienormen.

In reactie hierop brak op 16 juni een staking onder Berlijnse bouwvakkers, uitgerekend op de bouwplaats van de Stalinallee. De Stalinallee was hét symbool van de wederopbouw van Duitsland en de grote plannen van de communistische partij. Hier moest op de puinhopen van Berlijn een monumentale straat met prachtige woningen verrijzen. De 'paleizen voor arbeiders' moesten duidelijk maken dat de DDR superieur was aan de kapitalistische Bondsrepubliek.

De staking breidde zich razendsnel uit naar alle andere grote steden in de DDR en kreeg onmiddellijk een politiek karakter. Op 17 juni werd in meer dan driehonderd steden gedemonstreerd. De actievoerders eisten vrije verkiezingen. De SED wist zich geen raad: moesten de leiders van de Arbeiders- en Boerenstaat geweld gebruiken tegen de eigen arbeiders en boeren?

[Volksofstand Berlijn 1953](#)

Video der Spiegel

De Russische commandant in Berlijn maakte een einde aan de aarzelingen. Hij stuurde zijn tanks op de demonstranten af. Volgens officiële DDR-lezing vielen er

negentien doden, maar waarschijnlijk waren het er enkele honderden. Duizenden mensen verdwenen in de gevangenis. Het was duidelijk dat Sovjet-Unie bereid was geweld te gebruiken om het SED-regime in het zadel te houden.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/120/de-volksopstand-van-juni-1953>